

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Nr. 29079 /II B.W./4

7925 J₂
Pocztą polową 53 26 lipca 1921 r.

Do

Adjutantury Generalnej .

Belweder.

W załączeniu przedkłada się raport Polskiej
Misji Wojskowej we Francji dotyczący spraw rosyj-
skich .

Załącznik 1.

W.z. Szefa Sekcji II

[Signature]
Major Szt. Gen.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNE DOWÓDZTWO
L. 7925 J₂
28. VII 1921 roku
Wpłynęło dn. 28. VII 1921 roku
Wyszło dn. — 1921 roku
Załączników —

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

N° 5110/753.

Surf. 5.
Mj. Gm.

D o

Biura Wywiadowczego, Oddziału II Sztabu Generalnego

w W a r s z a w i e .

Sprawy rosyjskie.

Daleki Wschód i Syberja. Otrzymano od pułkownika KIELCZEWSKIEGO, przedstawiciela atamana SIEMIONOWA następujące informacje co do przebiegu i charakteru wydarzeń na Dalekim Wschodzie.

Ostatnie wydarzenia na Dalekim Wschodzie dokonały się głównie na tle antagonizmu amerykańsko - japońskiego i współzawodnictwa wpływów we Wschodniej Syberji tych dwóch państw.

Jak wiadomo, rząd koalicyjny (bolszewicy, eserzy i wrościanie) republiki Dalekiego Wschodu (Czyta), posłuszny inspiracjom rządu moskiewskiego, prowadził pertraktacje z kapitalistami amerykańskimi w celu ustąpienia im znacznych koncesji dla eksploatacji przyrodzonych bogactw Dalekiego Wschodu.

Pertraktacje były posunięte bardzo daleko i zapewniały amerykańcom ogromne zyski i wpływy we Wschodniej Syberji.

Wówczas rząd japoński, aby nie dopuścić amerykańców do zagospodarowania się we Wschodniej Syberji zwró-

cił się do SIEMIONOWA z propozycją zbrojnego wystąpienia przeciwko rządowi wschodnio-syberyjskiemu przy pomocy oddziałów własnych, KAPPELA, ROZANOWA (były gubernator Władywostoku przy KOŁOZAKU), SAWELJEW (oddziały jego znajdowały się w Grodekowie) i innych, obiecując jednocześnie pełne poparcie. Nadmienić należy, że oddziały te i przedtem były poniekąd trzymane przez rząd japoński w rezerwie i subwencjonowane przez niego.

Oddziały te właśnie dokonały przewrotu. Większość wojsk była skoncentrowana na granicy mandżurskiej pod miastem Grodekowem, skąd rozpoczął się w końcu maja pochód w kierunku na Nikolsk-Ussuryjski i Władywostok. Druga część wylądowała we Władywostoku i, po zajęciu miasta, posunęła się na spotkanie sił, idących od strony Mandżurji. Jednocześnie japończycy rozbroili w nadmorskiej prowincji (primorskaja obłast) milicję rządową o tem przyczynili się znacznie do pomyślnego rezultatu przewrotu.

Obecny rząd MERKULOWA (b.kupiec syberyjski) jest wyraźnie prawicowy. KIELCZEWSKI wątpi, żeby ten ruch mógł być wyzyskany dalej i żeby z Dalekiego Wschodu mógł być rozpoczęty "pochód na Moskwę". Przewrót udało się jedynie dzięki pomocy japończyków, celem których było usunięcie konkurencji amerykańskiej i wzmocnienie swych własnych wpływów. Cel ten został osiągnięty. Daleki Wschód jest obecnie całkowicie pod wpływem Japonji, niema więc powodów przypuszczać, żeby Japonja dała się wciągnąć do problematycznej co do korzyści i bardzo kosztownej i ryzykownej dalszej, zakrojonej na du-

żą skalę ekspedycji.

Po dokonanym przewrocie japończycy ogłosili swoją neutralność.

Obecne siły wojskowe rządu władcywostockiego dadzą się określić w przybliżeniu na 50 - 60 tysięcy żołnierzy. Zaznaczyć trzeba, że siły bolszewickie na Dalekim Wschodzie są znacznie słabsze.

Baron UNGERN, który się znajduje z wojskiem swoim w Mongolji - nie podlega rządowi władcywostockiemu - ~~lecz jest również tajnie popierany przez japończyków.~~ Przypuszczając tutaj, że warunki, w których znajduje się UNGERN są dogodniejsze, niż warunki SIEMIONOWA dla rozpoczęcia "pochodu na Moskwę".

KIELCZEWSKI zakomunikował, że podobno WRANGEL żywo zainteresował się wydarzeniami na Dalekim Wschodzie i prowadzi w Konstantynopolu jakieś tajne pertraktacje z japończykami. Nie jest wykluczone, że WRANGEL mógłby chcieć wykorzystać dla siebie przewrót syberyjski i utworzyć na Dalekim Wschodzie nowy front antybolszewicki.

Ref
Koza monarchiczne. Tutejsze koza monarchiczne otrzymały informacje, że rosyjskie monarchiczne kluby, rozrzucone w Turcji, Serbji i Bułgarji a szczególnie koza oficerskie b. armji wranglowskiej odnoszą się bardzo krytycznie do postanowień zjazdu w Reichenhalle, o którym donosiłem, jak również do polityki paryskich monarchistów.

Tutaj widzą przyczyny tej opozycji ^{wobec tutaj} w obawie ze strony młodych latami, lecz mających wysokie szarże, oficerów, utracenia tych przywilejów, w razie restauracji

domu ROMANOWYCH i powrotu do władzy wszystkich dawnych dygnitarzy i generałów.

Wranglowscy monarchiści stanowią w państwach bałkańskich zdecydowaną większość i, opierając się na wojsku, czują pełną swoją siłę, z którą inni muszą się do pewnego stopnia liczyć.

Program wysunięty przez nich jest następujący:

- 1) Przyszła monarchja rosyjska powinna być demokratyczną i konstytucyjną;
- 2) kwestja rolna powinna być rozwiązana na korzyść włościan bez żadnych zastrzeżeń;
- 3) może być powołana na tron rosyjski nowa dynastia;
- 4) młodzieży należy obecnie jednoczyć się koło WRANGLA i oddzielić się stanowczo od starszego pokolenia, które w budownictwie nowej Rosji nie powinno brać udziału.

Es - erzy. Es - erzy otrzymali wiadomość, że bolszewicy wysłedzili i aresztowali członków jednej ze znaczniejszych organizacji tajnych es - erowskich w Moskwie. Są obawy, że centralny es - erowski komitet w Moskwie będzie również wysłedzony.

Markotun. W ostatnich czasach działacz ukraiński MARKOTUN przebywa stale w towarzystwie korespondenta z "Temps" Charles RIVET, zdolnego, ale jednocześnie niskiej wartości moralnej publicysty. W zeszłym tygodniu MARKOTUN jedzie z tymże RIVET do Genewy, gdzie RIVET ułatwił mu dostęp do członków Ligi Narodów, z którymi MARKOTUN

konferować.

Podobno MARKOTUN opracowuje "notę" do rządu polskiego z protestem przeciwko gościnności i pomocy, którą Polska rzekomo okazuje PETLURZE i jego organizacjom.

Memorandum grupy konstytuancy. Przesyłam przy niniejszem w załączeniu memorandum opracowane przez "biuro prawne" grupy konstytuancy w sprawie traktatu ryskiego. Memorandum to będzie przetłumaczone i rozesłane i miennie wszystkim wybitniejszym politykom cudzoziemskim w formie protestu przeciwko traktatowi ryskiemu.

Memorandum to ma być wydane w ilości stu egzemplarzy.

1 załącznik.

Zastępca Attache wojskowego:

H. Wankowicz.

Rotmistrz.